

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-845

01.04.2016

Віце-прем'єр-міністру України -
Міністру культури України

КИРИЛЕНКУ В.А.

Шановний В'ячеславе Анатолійовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Новинського В. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 1 квітня 2016 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 2 арк. у 1 прим.

З повагою

В. ГРОЙСМАН

845

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, Україна, м. Київ, вул. Грушевського, 5

Вих. № 376-ОБР-3

від «30» березня 2016 року.

Віце - прем'єр міністру-
Міністру культури України
Кириленко В.А.

01601, м. Київ, вул. Івана Франка, 19

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

(у порядку ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України»)

*Щодо неприпустимості відновлення
богослужінь у пам'ятці архітектури
світового значення храмі Малої Софії
та розпалювання міжконфесійної ворожнечі*

Шановний В'ячеславе Анатолійовичу!

Рішення Міністерства культури України про передачу в користування Українській Православній Церкві Київського Патріархату (далі - УПЦ КП) пам'ятки архітектури національного та світового значення – Трапезної (Теплої або Малої Софії) викликає неабияке занепокоєння. Відновлення богослужінь у храмі Малої Софії не тільки грубо порушує міжнародне та національне законодавство, а й закладає підвалини міжконфесійної ворожнечі.

Так, відповідно до ратифікованих Україною міжнародних конвенцій охорона культурної спадщини є міжнародно-правовим зобов'язанням нашої держави перед світовою спільнотою, складовими якої є:

- забезпечення охорони, збереження, популяризації й передачі майбутнім поколінням культурної спадщини (статті 4 і 5 Конвенції про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини);
- вжиття правових заходів для охорони архітектурної спадщини; запобігання спотворенню, руйнуванню або знищенню об'єктів спадщини, що охороняються (статті 3 та 4 Конвенції про охорону архітектурної спадщини Європи);
- вжиття відповідних заходів для збереження свого національного внеску до загальної культурної спадщини Європи (стаття 1 Європейської культурної конвенції).

Цілком очевидно, що порушення температурно-вологісного режиму, підвищення допустимого рівня шуму і механічного пошкодження стін, використання свічок під час богослужінь негативно вплине на стан пам'ятки, що, в свою чергу, неминуче призведе до спотворення, руйнування та неможливості забезпечити належне збереження об'єкту спадщини.

Окремо звертаю Вашу увагу на те, що відповідно до пункту 56 положень Настанов, що регулюють виконання Конвенції про охорону Всесвітньої спадщини, кожна держава-учасниця Конвенції зобов'язується інформувати Центр всесвітньої спадщини через Секретаріат ЮНЕСКО про наміри змінити характер використання пам'ятки всесвітнього значення, яка охороняється Конвенцією. Відповідно до інформації, яка мені стала відома під час здійснення депутатських повноважень, таких дій не було вжито.

Порушення навіть м'якої норми міжнародного права є свідченням недобросовісності держави в здійсненні культурної політики. Недобросовісність у даному питанні неодмінно поставить під сумнів надійність України як партнера і в інших проектах ЮНЕСКО.

Також відновлення богослужінь у храмі Малої Софії суперечить базовим принципам охорони культурної спадщини, зафіксованим у чинному законодавстві України.

Зокрема, відповідно до статті 54 Конституції України держава забезпечує збереження історичних пам'яток та інших об'єктів, що становлять культурну цінність.

Стаття 11 Закону України «Про музеї та музейну справу» встановлює, що територія, відведена для музею, належить до земель історико-культурного призначення. На цій території та в музейних будівлях (спорудах) забороняється діяльність, що суперечить його функціональному призначенню або може негативно впливати на стан зберігання музейного зібрання, та інша діяльність, несумісна з діяльністю музею як закладу культури.

Окремої уваги потребує тотальне ігнорування позиції фахового середовища в цьому питанні, що є неприпустимим.

Так, заступник директора заповідника "Софія Київська" Вадим Кириленко вважає, що приміщення Трапезної не пристосоване під проведення постійних багатолюдних богослужінь. Окрім того, він відзначив, що є ризик обвалення підлоги храму у підвал 18 століття.

Глава українського комітету зі збереження пам'яток ICOMOS Микола Яковина заявив, що процедура передачі пам'ятника порушена. Жодне відомство, чиновник не сміють так свавільно вирішувати долю пам'ятників і тим більше втручатися в сферу, яка знаходиться під міжнародним патронажем, оскільки мова йде про об'єкт, який входить до списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Загальноприйнята практика передбачає прозорі процедури супроводу і підготовки подібних рішень.

В свою чергу Опікунська рада Національного заповідника "Софія Київська" вважає, що дозвіл Міністерства культури проводити богослужіння в одному із храмів на території заповідника призведе до втрати статусу об'єкта ЮНЕСКО.

Окрім вищезазначеного, передача в користування УПЦ (КП) Малої Софії може призвести до міжконфесійної ворожнечі.

Культурна спадщина – це те надбання, яке має сприяти об'єднанню, а не розпалювати міжконфесійну ворожнечу та закладати підвалини руйнації міжконфесійного миру і балансу в Україні.

Враховуючи той факт, що передача в користування УПЦ (КП) Малої Софії в користування є заполітизованим рішенням, прийнятим з ігноруванням позиції фахового середовища, без належного інформування Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, таким, що грубо порушує міжнародне та національне законодавство та може призвести до міжконфесійної ворожнечі, керуючись ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України», прошу Вас скасувати вищезазначене рішення Міністерства культури.

Про наслідки розгляду та вжиті заходи прошу повідомити в установленій законодавством строк.

**З повагою,
Народний депутат України**

В.В. Новинський (посв. № 170)